

GAZETA URZĘDOWA

WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

DZIAŁ ADMINISTRACJI SZKOLNEJ

Redakcja: Katowice — Urząd Wojewódzki Śląski, ul. Jagiellońska I p. pokój 326. — Tel. 106.

Administracja: II p. pokój 538. — Tel. 178. — Konto P. K. O. Nr. 304.121.

Poz.

Treść:

45. Ustawa z dnia 28 marca 1934 r. o zmianie ustawy z dnia 8 lipca 1925 r. w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcjonariuszów Związków Komunalnych. (Przedruk z Dz. Ust. Śl. Nr. 6 z dnia 28 marca 1934 poz. 13.)

Okólniki Wojewody Śląskiego:

46. nr. 3 z dnia 1 kwietnia 1935 r. o składkach w szkołach.
47. nr. 4 z dnia 3 kwietnia 1935 r. o udziale młodzieży szkolnej w towarzystwach gimnastycznych „Sokół”.
48. w sprawie rozdziału czynności na rok szkolny 1935/36 w państwowych i komunalnych szkołach średnich ogólnokształcących Województwa Śląskiego.
49. w sprawie organizacji roku szkoln. 1935/36 w państwowych komunalnych i prywatnych szkołach średnich ogólnokształcących i zakładach kształcenia nauczycieli Wojew. Śl.
50. w sprawie organizacji roku szkoln. 1935/36

w publicznych szkołach powszechnych Województwa Śląskiego.

51. w sprawie obchodu Święta Narodowego 3-go Maja.
52. w sprawie niewłaściwego zachowania się młodzieży w zetknięciu się z podróżującymi turystami.
53. w sprawie kursów korespondencyjnych dla nauczycieli szkół handlowych.
54. w sprawie uzupełnienia wykazu zakładów naukowych, których wychowankom przysługują ulgi taryfowe przy przejazdach kolejami.
55. Konkursy na stanowiska kierowników szkół.

Komunikaty:

56. Sprostowanie komunikatu Nr. O. P. IV — 231/c/1 z 16. III. 1935 r.
57. Zmiana wykazu P. K. U.
58. w sprawie XII Tygodnia L. O. P. P.
59. w sprawie likwidacji prywatnej szkoły powszechnej S. S. Boromeuszek w Cieszynie.
60. w sprawie filmu p. t. „Sztandar Wolności”.

Poz. 45.

Przedruk z Dz. Ust. Śl. Nr. 6 z dnia 28 marca 1934 r. poz. 13.

U S T A W A

z dnia 28 marca 1934 roku

o zmianie ustawy z dnia 8 lipca 1925 r. w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcjonariuszów Związków Komunalnych.

Art. 1.

W art. 3 ustawy z dnia 8-go lipca 1925 roku w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcjonariuszów Związków Komunalnych (Dz. U. Śl. Nr. 11, poz. 28) jako ustęp trzeci wstawia się następujący przepis:

„Funkcjonariusze, pobierający ze Skarbu Śląskiego uposażenie służbowe, obliczone na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 663) lub rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu oficerów i szeregowych Policji Państwowej i Straży Granicznej (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 666) albo na podstawie ustaw państwowych lub rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej zmieniających lub zastępujących powołane rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. — otrzymują ze Skarbu Śląskiego dodatek wojewódzki do łącznej wysokości 20% zasadniczego uposażenia, o ile obliczony na podstawie wymienionych ustaw lub rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej do-

datek lokalny lub dodatek lokalny wraz z zasiłkiem wyrównawczym nie przekroczyć razem 60% zasadniczego uposażenia.

Art. 2.

Urzednicy Urzędu Kontroli Państwa w Katowicach, oraz Prokuratorji Generalnej w Katowicach, pobierający dotąd z Skarbu Śląskiego uzupełnienie dodatku mieszkaniowego, otrzymują dodatek wojewódzki do wysokości 20% zasadniczego uposażenia według postanowień art. 1 tej ustawy.

Art. 3.

Wykonanie ustawy niniejszej powierza się Śląskiej Radzie Wojewódzkiej i Wojewodzie Śląskiemu.

Art. 4.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 lutego 1934 roku.

Marszałek:

(—) W o l n y.

46.

WOJEWODA ŚLĄSKI.

Nr. OP. I-1/17.

Okólnik Nr. 3.

z dnia 1 kwietnia 1935 r.

o składkach w szkołach.

W związku z licznymi skargami rodziców z powodu przeciążania młodzieży szkolnej składkami na różne cele szkolne i społeczne, nadawania tym składkom przez niektóre szkoły charakteru obowiązkowego i stosowania względem dzieci spóźniających się z ich uiszczeniem niedopuszczalnych rygorów (wysyłanie do domu, zatrzymywanie cenzur itp.), przypominam podległym urzędowi, Dyrekcjom i Kierownictwom wszystkich szkół ogólnokształcących i zawodowych, że **jedyną obowiązującą opłatą w szkołach średnich ogólnokształcących, zakładach kształcenia nauczycieli i w szkołach zawodowych jest t. zw. „taksa administracyjna”, której wysokość, terminy płatności i możliwe ulgi — podane są w rozporządzeniach Wojewody Śląskiego o opłatach w szkołach:**

- 1) średnich ogólnokształcących i zakładach kształcenia nauczycieli (z dn. 25. III. 1934 r. Gaz. Urz. Wojew. Śl., Dział Admin. Szk. Nr. 13 (4), poz. 38),
- 2) zawodowych Województwa Śląskiego (z dn. 16. VII. 1934 r. Gaz. Urz. Woj. Śl. Nr. 25 (8), poz. 95),
- 3) w Śląskiem Konserwatorium Muzycznym w Katowicach (z dnia 6. VIII. 1934 r. Gaz. Urz. Woj. Śl., Dz. Admin. Szk. Nr. 31 (9), poz. 114).

Wszystkie inne składki jak zbiórki finansowe, choćby uzasadnione wychowawczo, na cele szkolne lub społeczne, winny mieć charakter ściśle dobrowolny, a niezapłacenie ich nie może

w żadnym wypadku pociągnąć jakichkolwiek ujemnych następstw dla uczniów.

Z młodzieżą należy w sposób wychowawczy omawiać zwłaszcza na początku roku szkolnego, sprawę należenia do różnych organizacyj szkolnych i podkreślać mocno, że **dowodem uspołecznienia ucznia jest istotny udział w pracy wybranej przez siebie organizacji**, a nie samo należenie do wszystkich czy wielu stowarzyszeń, zaś wpłacanie składek jak i datków pieniężnych na różne cele zależne być musi od możliwości finansowej rodziców lub posiadanych własnych oszczędności.

Pozatem wszelkie sprawy opłat i składek załatwiają szkoły w porozumieniu z rodzicami, względnie opieką prawną ucznia, traktując je w płaszczyźnie jedynie **niezbędnych potrzeb szkolnych**, oraz możliwości płatniczych zainteresowanych i z tego stanowiska polecam badanie w czasie wizytacji obciążenia młodzieży składkami i zbórkami w szkołach wszystkich kategorii i stopni.

(—) Dr. Grażyński

Wojewoda Śląski.

47.

WOJEWODA ŚLĄSKI.

Nr. O. P. I. 1/11. Katowice, dnia 3. IV. 1935 r.

OKÓLNİK Nr. 4

o udziale młodzieży szkolnej w towarzystwach gimnastycznych „Sokół”.

W związku z ciągłymi zapytaniem ze strony dyrekcji i kierownictw szkół w sprawie udziału młodzieży szkolnej w organizacji „Sokół” zawiadamiam, iż stosunek szkół i młodzieży szkolnej do stowarzyszeń gimnastycznych ustaliło Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego okólnikiem z dnia 2 września 1927 r. (Nr. O. H. Fiz. 753/27 — Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 12 z r. 1927 poz. 204).

Zgodnie z postanowieniami prawa o stowarzyszeniach z dnia 27 października 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 94 poz. 808) młodzież szkolna nie może należeć do stowarzyszeń. Młodzież szkolna może należeć jedynie do stowarzyszeń młodzieży szkolnej, tworzonych w obrębie szkół i znajdujących się pod dozorem władz szkolnych, może też uczestniczyć w stowarzyszeniach wyższej użyteczności, ale również jedynie w oddziałach, zorganizowanych dla niej w obrębie szkół i znajdujących się pod dozorem władz szkolnych. Związek Towarzystw Gimnastycznych „Sokół” w Polsce nie jest stowarzyszeniem wyższej użyteczności i nie jest uprawniony do jakiegokolwiek działalności wśród młodzieży szkolnej. Podobnie Towarzystwa Gimnastyczne „Sokół”, wchodzące w skład Związku, nie mogą wbrew postanowieniom prawa o stowarzyszeniach przyjmować młodzieży szkolnej na członków względnie uczestników stowarzyszenia.

Dzieci członków „Sokoła” mogą oczywiście na wyraźne życzenie rodziców ćwiczyć się

w „Sokole“ pod kierunkiem instruktorów sokolich dla celów zdrowotnych, nie uprawnia to jednak Towarzystw gimn. „Sokół“ do organizowania z młodzieży szkolnej specjalnych jednostek organizacyjnych lub wcielania jej do istniejących drużyn sokolich.

W każdym razie niedopuszczalne jest ucześnictwo młodzieży szkolnej w ćwiczeniach, popisach zawodach i zlotach w mundurach sokolich i pod firmą Towarzystw „Sokół“.

W wypadku nie stosowania się młodzieży szkolnej do przepisów cytowanego na wstępie okólnika z dnia 2 września 1927 r. szkoły winny wyciągnąć odpowiednie konsekwencje, w sprawie zaś Towarzystw gimn. „Sokół“, pociągających młodzież szkolną do występowania w drużynach i mundurach sokolich Urząd Wojewódzki Śląski Wydział Oświecenia Publicznego odniesie się do odpowiednich władz administracyjnych z wnioskiem o interwencję.

Urząd Wojewódzki Śląski, Wydział Oświecenia Publicznego wyraża przekonanie, iż władze dzielnicowe Związku Tow. Gimnastycznych „Sokół“ zastosują się do obowiązujących przepisów władz szkolnych w sprawie niewciągania młodzieży do organizacji pozaszkolnych.

Wojewoda Śląski:

w z.:

(—) Dr. Tadeusz Saloni
Wicewojewoda.

48.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Oświecenia Publ.

Nr. O. P. III. 173/1. Katowice, dnia 6. IV. 1935 r.

Do

Dyrekcji państwowych i komunalnych
szkół średnich ogólnokształcących
w Województwie Śląskiem.

W sprawie rozdziału czynności na rok szkolny 1935/36.

Urząd Wojewódzki Śląski — Wydział Ośw. Publicznego ogłasza poniższe zarządzenie w sprawie rozdziału czynności nauczycieli gimnazjów państwowych i komunalnych Województwa Śląskiego:

1. Maksymalna liczba uczniów przypadająca na klasę nie może przekroczyć 46-ciu uczniów.
2. Klas liczących poniżej 46 uczniów bez pisemnego zezwolenia Wydz. Ośw. Publ. nie wolno dzielić na oddziały równoległe.
3. W razie potrzeby otwarcia w wyniku wpisów lub klasyfikacji większej liczby oddziałów niż przewiduje niniejsze zarządzenie, Dyrekcje wystąpią w terminie do 25 czerwca b. r. z motywowanym wnioskiem w tej sprawie. Bez zezwolenia Urzędu Wojewódz-

kiego Śląskiego, Wydziału Oświecenia Publicznego nie wolno Dyrekcjom otwierać żadnych dalszych oddziałów.

4. Klasy liczące powyżej 30-tu uczniów, przy przedmiotach dla których program to przewiduje (biologia, fizyka, chemia, zaj. praktyczne) wolno dzielić na grupy ćwiczebne.
5. W klasach nowego typu na gry i zabawy tworzyć należy z oddziałów równoległych grupy liczące do 92 uczniów.
6. Język nadobowiązkowy niemiecki wolno wprowadzić w kl. I-szej, począwszy od początku roku szkolnego.
7. Nadobowiązkową naukę języków, angielskiego, czeskiego i francuskiego, zgodnie z programem, przewidzieć należy dopiero począwszy od drugiego półrocza klasy III-ej. W obecnych klasach pierwszych, w których naukę języków nadobowiązkowych prowadził się, należy ją kontynuować bez przerwy.
8. Naukę przedmiotów nadobowiązkowych wolno Dyrekcjom przewidzieć jedynie przy grupach liczących co najmniej 15 uczniów, przy czem grupa nie może liczyć ponad 46-ciu uczniów.
- 9) W zakładach koedukacyjnych Dyrekcje dążyć winny do łączenia na lekcje ćwiczeń cielesnych i zajęć praktycznych w grupy ćwiczebne młodzieży męskiej lub żeńskiej oddziałów równoległych, względnie klas z sobą bezpośrednio sąsiadujących.

Grupy takie nie mogą przekraczać dla zajęć praktycznych 30-tu uczniów, dla ćwiczeń cielesnych 46-ciu uczniów.

- 10) W rozdziałach czynności podać należy przewidywaną dla każdej klasy liczbę uczniów. Zakłady koedukacyjne podają ją w formie ułamka: w liczniku chłopcy, w mianowniku dziewczęta.
11. Rozkład czynności przewidzieć należy odrazu na oba półrocza, wyrażając liczbę godzin nauczania w razie potrzeby, w formie ułamka (w liczniku I-sze, w mianowniku II-gie półrocze).
12. Brakujące do etatu godziny w jednym półroczu uzupełniać można w drugim, przy czem obowiązuje zasada, że przeciętna z obu półroczy odpowiada liczbie godzin przewidzianej etatem dla danego nauczyciela (przedmiotu).

Do rozkładów czynności dołączają Dyrekcje ostateczne umotywowane wnioski w sprawie składu grom nauczycielskich i ruchu służbowego (przeniesienia, stan nieczynny, uzupełnienie etatów itp.) Dyrekcje, które to już uczyniły, powołują się na datę i numer pisma.

Za Wojewodę:

(—) Dr. T. Kupczyński

Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

**Tabela klas i oddziałów
zatwierdzonych w gimnazjach państwowych
i komunalnych na rok szk. 1935/36.**

Lp.	Nazwa zakładu i miejscowość	Liczba oddziałów w klasach						Razem
		I	II	III	VI	VII	VIII	
1	Państw. Gimn. Polski w Bielsku . .	4	4	3	3	3	2	19
2	" " Niem. w Bielsku . .	1	1	2	1	1	1	7
3	" " klas. w Chorzowie .	2	3	3	2	3*	3*	16
4	" " mat. przyr. w Chorzowie .	3	2	2	1	1	2*	11
5	" " klas. w Cieszynie .	2	2	2	2	2	1	11
6	" " mat. przyr. w Cieszynie .	2	2	2	1	1	1	9
7	" " w Katowicach .	2	3	3	3	2	2	15
8	" " w Lublińcu .	2	2	1	1	1	1	8
9	" " w Mikołowie .	2	2	2	1	2**	2**	11
10	" " w Mysłowicach	3	2	2	2	1	1	11
11	" " w Nowej Wsi .	2	2	2	—	—	—	6
12	" " w Pszczynie .	2	2	2	2**	2**	2**	12
13	" " w Rybniku .	3	3	3	3	2	2	16
14	" " w Siemianowicach	2	2	2	1	1	1	9
15	" " w Szarleju .	2	2	1	1	1	1	8
16	" " męskie w Tarn. Górach	3	2	2	2	1	1	11
17	" " żeńsk. w Tarn. Górach	1	1	1	1	1	1	6
18	Miejskiej Gimn. Żeńskie w Chorzowie .	2	2	2	2	1	1	10
19	" " Żeńskie w Katowicach	3	3	4*	3*	3*	2*	18
20	" " Męskie w Katowicach	3	2	3*	3*	3*	1	15
21	" " Żeńskie w Mysłowicach	2	2	2	1	1	1	9
22	Kom. Gimn. Koed. w Rudzie	2	2	1	1	1	1	8
23	" " " w Żorach	2	2	2	1	1	1	9
Razem:		52	50	49	37	34	31	255

*) Z tego jeden oddział mniejszościowy.

**) Z tego oddział równoległy żeński.

49.

WOJEWODA ŚLĄSKI.

Nr. O.P. I-1/23/1. Katowice, dnia 15. IV. 1935 r.

Do

Dyrekcji Państwowych, Komunalnych i Prywatnych Szkół Średnich Ogólnokształcących i Zakładów Kształcenia Nauczycieli i Prywatnych Szkół Wyższych z językiem wykładowym niemieckim Województwa Śląskiego

W sprawie organizacji roku szkolnego 1935/36.

Na podstawie okólnika Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 6 kwietnia b. r. Nr. II. 2075/35. w sprawie organizacji roku szkolnego 1935/36 w szkołach średnich, zarządzam co następuje:

I. A. Szkoły państwowe.

1. W wypadkach, gdy klasy I-sze gimnazjów według nowego ustroju z początkiem roku szkolnego 1935/36 nie będą mogły pomieścić młodzieży, napływającej w znaczniejszej ilości po ukończeniu 6-ciu oddziałów szkoły powszechnej, mogą być otwierane oddziały równoległe tych klas, ściśle w ramach zarządzenia Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego — Wydziału Oświecenia Publicznego Nr. O. P. III. 173/1 z dnia 6 kwietnia 1935 r.

2. Kandydaci do klasy I. przyjmowani są w poczet uczniów gimnazjum na podstawie egzaminu wstępnego.

Dopuszczeni do egzaminu winni być bez względu na liczbę zgłoszeń wszyscy kandydaci, którzy do dnia 20 sierpnia 1935 r. będą mieli ukończonych co najmniej lat 12, a nie przekroczą lat 16.

W stosunku do młodzieży, która zgłasza się do gimnazjum ze świadectwem ukończenia 6 oddziałów szkoły powszechnej, można w bieżącym roku szkolnym, nie przestrzegać postanowienia, dotyczącego dalszej granicy wieku.

Sprawę przyjmowania uczniów i przepisy egzaminu wstępnego określi dokładnie osobny regulamin.

3. Plany godzin w klasach I, II i III gimnazjów państwowych będą w roku szkolnym 1935/36 następujące:

**Plany godzin w klasach I, II i III
gimnazjów państwowych w roku szkol. 1935/36.**

I. Gimnazja z polskim językiem nauczania.

Przedmioty i zajęcia		K l a s y		
		I	II	III
O b o w i ą z k o w e	Religia	2	2	2
	Język polski	6/3*	4	4
	Język łaciński	0/5*	4	4
	Język obcy nowożytny	6/4*	4	4
	Historia	3	3	3
	Geografia	3	2	2
	Biologia	3	3	—
	Fizyka i chemia	—	—	4
	Matematyka	3	4	4
	Zajęcia praktyczne	2	2	2
	Ćwiczenia cielesne	2	2	2
	Ogółem:	30	30	31
Nadobowiązkowe	Ponadto: a) 10 minut gimnastyki codziennej;			
	b) 2 godz. tygodniowo zabaw, gier i sportów oraz gier i ćwiczeń polowych (na zespół, nieprzekraczający 90 uczniów),			
	c) 1 godzina na miesiąc obowiązkowych audycji muzycznych.			
	Drugi język obcy nowożytny — od drugiego półrocza kl. II. 2 godz. tygodn.			
	Rysunek — 2 godziny tygodniowo na każdym stopniu nauczania tego przedmiotu.			
	Muzyka — 1—4 godz. tygodniowo.			

*) Cyfry przed kreską oznaczają liczbę godzin w pierwszym półroczu, cyfry po kresce liczbę godzin w drugim półroczu.

**) Sprawę drugiego języka nadobowiązkowego w klasie I-ej i dalszych określi osobne zarządzenie, które ustali również program nauczania.

II. Gimnazja z niemieckim językiem nauczania.

Przedmioty i zajęcia	K l a s a				Ogółem
	I	II	III	IV	
e w z k i ą z i a n i e	Religia	2	2	2	8
	Język polski	6/4 *	5	5	20
	Język niemiecki	6/3 *	4	4	16 ¹ / ₂
	Język łaciński	0/5 *	4	4	14 ¹ / ₂
	Historia	3	3	3	10 ¹ / ₂
	Geografia	3	2	2	8 ¹ / ₂
	Biologia	3	3	—	8
	Matematyka	3	4	4	15
	Fizyka i chemia	—	—	4	8
	Zajęcia praktyczne	2	2	2	8
O b o w i ą z k o w e	Cwiczenia cielesne	2	2	2	8
	O g ó ł e m :	30	31	32	125
Nadobowiązkowe	Ponadto: a) 10 minut gimnastyki codziennie;				
	b) 2 godz. tygodniowo zabaw, gier i sportów oraz gier i ćwiczeń polowych (na zespół, nieprzekraczający 90 uczniów).				
	c) 1 godzina na miesiąc obowiązkowych audycji muzycznych.				
	Język obcy nowożytny — 2 godz. tygodniowo.				
	Rysunek — 2 godziny tygodniowo na każdym stopniu nauczania tego przedmiotu.				
	Muzyka — 1—4 godz. tygodniowo.				

*) Cyfry przed kreską oznaczają liczbę godzin w pierwszym półroczu, cyfry po kresce liczbę godzin w drugim półroczu.

W języku polskim uczy się: języka polskiego, historii, geografii w kl. IV. Rozkazownictwo w ćwiczeniach cielesnych odbywa się w języku polskim. Dotyczy to również szkół prywatnych.

Nauka religii odbywa się w języku macierzystym uczniów.

4. Sprawę zużycia lokali zwolnionych przez likwidację kursów seminarjalnych, tworzenie dalszych klas gimnazjalnych na miejsce zlikwidowanych kursów seminariów i t. p. zadecyduje Urząd Wojewódzki Śląski — Wydział Oświecenia Publicznego w każdym wypadku z osobna w indywidualnem porozumieniu z Dyrekcjami Seminarjów Nauczycielskich.

5. Wolne miejsca w państwowych internatach seminarjalnych należy wszędzie tam, gdzie warunki na to pozwolą, udostępnić przede wszystkim młodzieży, pochodzącej ze wsi, a uczęszczającej do gimnazjów państwowych. O przyjęciu do internatu decydować będzie dyrektor seminarjum, na którego ręce winny wpłynąć podania zaopatrzone opinią dyrekcji gimnazjum. Opiekę wychowawczą i nadzór będzie spełniał dyrektor seminarjum w porozumieniu i przy pomocy dyrektorów gimnazjów, których uczniowie przyjęci zostali do internatów.

W przypadkach, w których seminarja nauczycielskie ulegną komasacji względnie likwi-

dacji, a internaty zostaną opróżnione z kandydatów, opiekę nad internatem zlecić należy dyrektorowi państwowego gimnazjum. Wówczas dyrektor ten decyduje o przyjęciu uczniów do internatu, a spełnia nad nim nadzór w porozumieniu i przy pomocy dyrektorów innych zakładów, których uczniowie przyjęci zostali do internatu.

Dyrektorzy Gimnazjów względnie Seminarjów państwowych, winni przytem skierowywać uczniów w pierwszym rzędzie do internatów państwowych, a dopiero po wyczerpaniu wszystkich wolnych miejsc w internatach państwowych, do burs prywatnych, bądź społecznych.

6. Uczniowie obecnej klasy V gimnazjum matematyczno-przyrodniczego, którzy nie otrzymają promocji do klasy VI i zapragną pobierać naukę w klasie III nowego gimnazjum winni w ciągu roku szkolnego wyrównać zaległości w zakresie języka łacińskiego na co zgóry należy zwrócić im uwagę.

W związku z tem podadzą PP. Dyrektorzy Gimnazjów Matematyczno-Przyrodniczych w terminie do 16 kwietnia b. r. ilu repetentów w klasach V-ych z końcem bieżącego roku szkolnego przewidują, oraz postawią wnioski co do utworzenia dla nich (w razie większej ilości repetentów) specjalnych kompletów uzupełniającej nauki języka łacińskiego, przyczem należy podać ilość przewidywanych tygodniowo godzin dodatkowej nauki języka łacińskiego. Ilość kompletów i godzin ustali Urząd Wojewódzki Śląski — Wydział Oświecenia Publicznego definitywnie po przeprowadzeniu klasyfikacji końcowej.

7. Przy klasyfikowaniu, zwłaszcza końcowem, należy brać pod uwagę specjalne trudności, jakie uczniowie ci mieli do zwalczania przy pobieraniu nauki według nowego programu. Wymagania programowe dla tych uczniów określi osobne zarządzenie.

8. Wobec konieczności ułatwienia dopływu do gimnazjów młodzieży zdolnej, a niezamożnej należy zwrócić uwagę na racjonalną rozbudowę burs oraz zapewnienie pomocy materialnej młodzieży, budząc w jak najszerzej mierze w tym kierunku inicjatywę społeczeństwa, samorządu terytorjalnego i gospodarczego.

Urząd Wojewódzki Śląski — Wydział Ośw. Publicznego oczekuje odpowiednich wniosków ze strony Dyrekcji Gimnazjów.

9. Programy i organizacja pedagogów i seminarjów dla wychowawczyń przedszkoli w roku szkolnym 1935/36 zmianie nie ulegną.

B. Szkoły prywatne.

1. Właściciele gimnazjów prywatnych mogą w przyszłym roku szkolnym uruchomić oddziały wyższe szkoły powszechnej, lecz tylko w tym wypadku, jeżeli równocześnie uruchomią oddział I-szy, II-gi i III-ci, a zatem będą prowadzić w ten sposób rozwojową szkołę powszechną. Szkoła ta powinna mieć osobne kierownictwo pedagogiczne, które by dawało rękojmię należytego zrozumienia organizacji pracy w szkole po-

wszechnej i podlegać będzie nadzorowi Inspektora Szkolnego.

2. Prywatne Seminarja Nauczycielskie, które w roku szkolnym 1935/36 zachowują kursy IV-te, winny się liczyć z tem, że kursy te nie uzyskają praw szkół państwowych.

3. W myśl pkt. a) § 2 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 30 maja 1932 r. w sprawie wykonania niektórych postanowień rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o kwalifikacjach zawodowych nauczycieli szkół powszechnych, uczniowie seminarjów prywatnych, którzy wstąpili na kurs I-szy później niż w roku szkolnym 1931/32 nie będą dopuszczeni do składania egzaminu dla eksternów.

Zachodzi konieczność szczególnie intensywnej pracy na wyższych kursach seminarjalnych, bez względu na to, ile tych kursów w szkole pozostało.

Należy tak w państwowych, jak i w prywatnych zakładach kształcenia nauczycieli na tle pracy w szkołach ćwiczeń i przy nauczaniu przedmiotów pedagogicznych wprowadzać młodzież w zasady nowego ustroju i zapoznać z organizacją i nowymi programami szkół powszechnych.

Wojewoda:

(—) Dr. Grażyński

50.

WOJEWODA ŚLĄSKI

Nr. O.P. I-1/23/2. Katowice, dnia 16. IV. 1935 r.

Do

wszystkich Inspektoratów Szkolnych
Województwa Śląskiego.

**W sprawie organizacji roku szkolnego 1935/36
w publicznych szkołach powszechnych.**

W związku z organizacją roku szkolnego 1935/36 w szkolnictwie powszechnym zarządzam, co następuje:

1. W myśl postanowień art. 7 ust. 1 ustawy o ustroju szkolnictwa z dnia 11 marca 1932 r. rocznikiem wstępującym do szkoły powszechnej w roku 1935 będzie na terenie całego Województwa rocznik 1928.

2. Dotychczasowe rygory związane z niespełnianiem obowiązku szkolnego pozostają aż do odwołania bez zmiany.

3. Podstawą organizacyjną pozostaje nadal, jak obecnie liczba uczniów, pobierających faktycznie naukę w danej publicznej szkole powszechnej a nie liczba dzieci w wieku obowiązku szkolnego, należąca do obwodu danej szkoły.

4. W roku szkolnym 1935/36 wchodzi całkowicie w życie statut publicznych szkół powszechnych (Gazeta Urzędowa Wojew. Śl., Dział Adm. Szk. Nr. 18 (6) z dnia 1. VI. 1934 r., poz. 68) z tem, że narazie nie będą obowiązywały §§ 77—80, 87 i 91. Ponadto wyjaśniam:

- a) Wprowadzając stopniowo zgodnie z dotychczasowymi zarządzeniami koedukację (§ 5) należy baczniejszą jeszcze, niż dotąd, zwrócić uwagę na przystosowanie budynku, odpowiedni dobór sił nauczycielskich, rozmieszczenie uczniów w klasie, stosowanie odpowiednich metod i t. p.
- b) Do czasu wydania oddzielnego zarządzenia o przekształceniu publicznych szkół powszechnych zgodnie z ustawą ustrojową pozostają dotychczasowe orzeczenia organizacyjne poszczególnych szkół bez zmiany, przyczem przepisy statutu, odnoszące się do szkół I stopnia, mają zastosowanie do szkół I i 2-klasowych wzgl. do szkół o 1 i 2 nauczycielach, odnoszące się do szkół II stopnia — mają zastosowanie do szkół 3 i 4-klasowych wzgl. do szkół o 3 i 4 nauczycielach, przepisy zaś odnoszące się do szkół III stopnia, mają zastosowanie do szkół 5, 6, 7 i 8-klasowych, względnie do szkół o 5, 6, 7 i 8 lub więcej nauczycielach.
- c) W związku z § 7 szkoły, mające więcej niż 14 oddziałów, ulegać winny stopniowemu zmniejszeniu liczby oddziałów, przyczem dzielenie ich winno być ostrożne i należyście przygotowane pod względem personalnym i lokalowym.
- d) § 11a) Tworzenie zespołu dla zorganizowania nauki religii uczniów różnych wyznań nie powinno być stosowane zbyt rygorystycznie.
- e) §§ 11b i 56 — Podział klas na grupy przy nauce niektórych przedmiotów winien być zasadniczo zaniechany, o ile potrzebne na ten cel godziny etatowe lub nadliczbowe mogą być użyte na cele związane z normalną organizacją szkół.
- f) § 13 — odnosić się będzie jedynie do szkół, w których obchodzą się święta tylko jednego wyznania lub obrządku, § 14 zaś nie będzie się stosował do szkół, świętujących obok niedzieli i sabatu.
- g) Godzina lekcyjna (§ 15) trwa w szkołach, w których nauka odbywa się w klasach połączonych (przyczem nie należy tu uwzględniać szkół z łączeniem klas jedynie na naukę religii, śpiewu lub ćwiczeń cielesnych) 50 minut, w szkołach innych 45 minut.
- h) Należy przystąpić w związku z § 42 do opracowania w ramach możliwości programu (np. 3-letniego) planowego zaopatrzenia szkół przede wszystkim w te środki pomocnicze i urządzenia szkolne, których brak zasadniczo utrudnia osiągnięcie pożądaných wyników nauczania i wychowania.
- i) W związku z tem, oraz z realizacją nowych programów nauczania i wychowania zasługuje na szczególną uwagę potrzeba opieki i należytego wyzyskania t. zw. ogrodów szkolnych. Baczyć jednak przytem należy, by przez zbytnie nasilenie tej akcji nie powodować wypaczenia jej, szczególnie na terenie wsi.

j) Ponieważ spotykany często nadmiar zeszytów szkolnych i związana z tem zbyt wielka ilość niepotrzebnej i niekontrolowanej pisaniny, rysowania i t. p. jest czynnikiem, który (niezależnie od trudności finansowych rodziców) niewątpliwie wpływa ujemnie na wyniki pracy szkolnej, należy zwrócić uwagę, by pisanie, rysowanie i t. p. zgodne było z istotnymi potrzebami nauki i wskazaniem programu.

k) Stosowane rozkładanie materiału programowego i opracowywanie t. zw. planów wychowawczych winno jako wynik pracy indywidualnej i zbiorowej (Rada Pedagogiczna) mieć charakter naprawdę życiowy i zgodny z potrzebami środowiska i szkoły.

l) Organizując przy szkołach świetlice dla dzieci szkolnych, należy pamiętać o tem, że nie chodzi tu o ilość, ale o faktyczną jakość i potrzebę w stosunku do szkół i dzieci, dla których tego rodzaju forma pracy jest nieodzowna.

l) Łącząca się z tem organizacja opieki nad dzieckiem biednym i w trudnych żyjącym warunkach (dożywianie, zaopatrywanie w ubiór, odzież, podręczniki, przybory szkolne i t. p.) winna być zgodnie z dotychczasowym zaleceniem nadal kontynuowana i doskonalona, przyczem zainicjowana na niektórych terenach akcją międzyszkolną w tym zakresie zasługuje na dalsze rozszerzenie.

m) Właściwe postawienie powyższych spraw wpłynie niezawodnie na zmniejszenie wiążącej się z tem nadmiernej drugoroczności, której badanie i zapobieganie w poszczególnych wypadkach winno się opierać na gruntownym poznawaniu przyczyn i szukaniu najwłaściwszych środków zaradczych.

Powołując się na dotychczas wydane przepisy i wyjaśnienia, dotyczące poszczególnych paragrafów statutu, zaznaczam, iż zupełne jego przystosowanie i zrealizowanie może się dokonać tylko stopniowo.

5. Należy poddać rewizji konieczność istnienia szkół z ilością uczniów poniżej 40.

6. Szkoły, które w bieżącym 1934/35 roku szkolnym są szkołami o 3 nauczycielach, mogą być w roku szkolnym 1935/36 przekształcone na szkoły o 2 nauczycielach przy uwzględnieniu ogólnych zasad organizacyjnych.

7. W szkołach wydziałowych górnośląskiej części Województwa Śląskiego podlegają likwidacji w roku szkolnym 1935/36 klasy IV-e.

8. W szkołach o 2 i 4 nauczycielach, w których religii uczy nauczyciel tej szkoły, należy wprowadzić warianty bez godzin nadliczbowych.

W szkołach tych, nawet gdy religii nie uczy nauczyciel danej szkoły, należy stosować warianty bez godzin nadliczbowych jeśli do nich można skierować praktykanta i w ten sposób zaoszczędzić godziny etatowe lub nadliczbowe.

9. Przy organizacji pracy w roku szkolnym 1935/36 będą nadal obowiązywały wskazania,

podane w okólniku Wojewody Śląskiego Nr. 5 z 16. V. 1934 r. Nr. O. P. I-55/1 (Gazeta Urzęd. Wojew. Śl. Dział Admin. Szk. Nr. 18/6 z dnia 1 VI. 1934 r., poz. 69) a w szczególności: II f-h z uzupełnieniami, wynikającymi z wprowadzenia nowych wariantów, oraz zawarte w dziale III, IV i V, plany godzin z dodaniem następujących wariantów:

Szkoły o jednym nauczycielu.

Wariant b.

dla szkoły z ilością uczniów do 40 włącznie, w których religii uczy nauczyciel tej szkoły.

Przedmiot	K l a s y				
	I	II	III	IV	
Religia		2	1+1		1+1
Język polski	3+3	3+3	3+4		2+3
Historja	—	—	—		1+1
Geografia	—	—	2+1		2+1
Arytmetyka z geometrią	2+2	2+2	2+2		2+2
Rysunek	—	—			
Zajęcia praktyczne . .	—	—		1	
Śpiew	—	—		1	
Ćwiczenia cielesne . .	—	—			
Godz. ucznia	12	12	18		18
„ naucz.		12		18	

Razem godzin nauczyciela 30.

Ponadto 10 minut codziennych ćwiczeń cielesnych.

Wobec braku lub ograniczenia wymiaru czasu, przeznaczonego na osobne lekcje rysunku, zajęć praktycznych, śpiewu i ćwiczeń cielesnych, należy na lekcjach innych przedmiotów uwzględnić ćwiczenia i czynności pomocnicze z tych zakresów.

Wariant c.

dla szkoły z ilością uczniów od 41 do 60 włącznie, w których religii uczy nauczyciel tej szkoły.

Przedmiot	K l a s y				
	I	II	III	IV	
Religia		2	1+1		1+1
Język polski	4+3	3+4	3+4		2+3
Historja	—	—	—		1+1
Geografia i przyroda . .	—	—	2+1		2+1
Arytmetyka z geometrią	2+2	2+2	2+2		2+2
Rysunek				1	
Zajęcia praktyczne . .		1			
Śpiew				1	
Ćwiczenia cielesne . .					
Godz. ucznia	14	14	18		18
„ naucz.		14		18	

Razem godzin nauczyciela 32 : 30 etatowych i 2 nadliczbowe.

Ponadto 10 minut codziennych ćwiczeń cielesnych.

Wszędzie tam gdzie wymiar czasu przeznaczonego na osobne lekcje rysunku, zajęć praktycznych, śpiewu i ćwiczeń cielesnych jest bardzo ograniczony, należy wydatniej uwzględnić na innych lekcjach ćwiczenia i czynności pomocnicze z tych zakresów, wyszukując ponadto dla ćwiczeń cielesnych i śpiewu możliwości odbywania lekcji poza izbą szkolną, a dla rysunku i zajęć praktycznych okresy niepogody.

Szkoły o pięciu nauczycielach. *)

Wariant a.

Przedmiot	K l a s y						
	I	II	III	IV	V	VI	VII
Religia	2	2	2	2	2	1+1	1+1
Język polski	7	7	7	7	5	3+3	3+3
Historia	—	—	—	—	3	2+1	0/3+1
Geografia	—	—	—	—	3	2+1	3+1/0
Nauka o przyrodzie	—	—	4	5	3	3	3+1
Arytmetyka z geometrią	3	4	4	4	4	2+2	2+2
Rysunek	1	1	2	2	2	2	2
Zajęcia praktyczne	1	2	3	3	3	2	2
Śpiew	1	1	2	2	2	2	2
Ćwiczenia cielesne	1	1	2	2	2	2	2
Godz. ucznia	16	18	26	27	29	30	29
„ naucz.	16	18	51	68	68	68	68

1 godz. chóru.

Razem godzin nauczyciela 154: 142 etatowe i 12 nadliczbowych.

Ponadto 10 minut codziennych ćwiczeń cielesnych.

Wariant b.

Przedmiot	K l a s y						
	I	II	III	IV	V	VI	VII
Religia	2	2	2	2	2	1+1	1+1
Język polski	7	7	7	7	5	3+3	3+3
Historia	—	—	—	—	3	2+1	0/3+1
Geografia	—	—	—	—	3	2+1	3+1/0
Nauka o przyrodzie	—	—	4	5	3	3	3+1
Arytmetyka z geom.	3	4	4	4	4	2+2	2+2
Rysunek	1	1	2	2	2	2	2
Zajęcia praktyczne	1	2	3	3	3	3	3
Śpiew	1	1	2	2	2	2	2
Ćwiczenia cielesne	2	2	2	2	2	2	2
Godz. ucznia	17	19	26	27	29	30	29
„ naucz.	17	19	49	68	68	68	68

1 godz. chóru.

Razem godzin nauczyciela 154: 142 etatowe i 12 nadliczbowych.

Ponadto 10 minut codziennych ćwiczeń cielesnych.

*) Podane warianty a i b nie wprowadzają żadnych zmian w ilości i przydziale godzin.

Szkoły o 6 i więcej nauczycielach.

Wariant c.

Przedmiot	K l a s y						
	I	II	III	IV	V	VI	VII
Religia	2	2	2	2	2	1+1	1+1
Język polski	7	7	7	6	5	3+3	3+3
Historia	—	—	—	—	3	3	0/4
Geografia	—	—	—	—	3	3	4/0
Przyroda	—	—	3	5	3	3	4
Arytmetyka z geometrią	3	4	4	4	4	3+1	3+1
Rysunek	1	1	2	2	2	2	2
Zajęcia praktyczne	1	2	2	2	3	3	3
Śpiew	1	1	2	2	2	2	2
Ćwiczenia cielesne	1	1	2	2	2	2	2
Godz. ucznia	16	18	24	25	29	30	29
„ naucz.	16	18	24	25	74	74	74

1 godz. chóru.

Razem godzin nauczyciela 158: 140 etatowych i 18 nadliczbowych.

Ponadto 10 minut codziennych ćwiczeń cielesnych.

Wariant d.

Przedmiot	K l a s y						
	I	II	III	IV	V	VI	VII
Religia	2	2	2	2	2	2	2
Język polski	7	7	7	6	5	5	5
Historia	—	—	—	—	3	3	0/4
Geografia	—	—	—	—	3	3	4/0
Przyroda	—	—	3	5	3	3	4
Arytmetyka z geometrią	3	4	4	4	4	4	4
Rysunek	1	1	2	2	2	2	2
Zajęcia praktyczne	1	2	2	2	3	3	3
Śpiew	1	1	2	2	2	2	2
Ćwiczenia cielesne	1	1	2	2	2	2	2
Godz. ucznia	16	18	24	25	29	29	29
„ naucz.	16	18	24	25	29	29	29

1 godz. chóru.

Razem godzin nauczyciela 170.

Ponadto 10 minut codziennych ćwiczeń cielesnych.

Przy zastosowaniu powyższych wariantów w górnośląskiej części Województwa Śląskiego należy wziąć pod uwagę postanowienia Działu V Okólnika Nr. 5 z dnia 16 maja 1934 r. (Gazeta Urz. Wojew. Śl. Dział Admin. Szk. Nr. 18/6).

Warianty c i d mogą być zastosowane w szkołach z oddziałami równoległymi względnie w miejscowościach z większą liczbą szkół, przy czym ze względu na zajęcia praktyczne należałoby brać pod uwagę liczebność klas oraz warunki pracy, pozwalające na należyłą organizację tych zajęć.

10. Wobec szczupłości kredytów na etaty oraz wobec niemożności opierania bytu szkół na kredytach, przeznaczonych na inne cele, otwie-

ranie nowych szkół winno być ograniczone do wypadków najkonieczniejszych.

11. We wszystkich klasach szkół o 5 i więcej nauczycielach z polskim językiem nauczania będzie obowiązywać od początku roku szkolnego 1935/36 nowy program nauki (tymczasowy) wprowadzony rozporządzeniem z dnia 12 lipca 1934 r. Nr. I. Pr.-2857/34 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 6—7, poz. 93).

W sprawie programów dla innych szkół będzie wydane osobne zarządzenie.

12. Organizację szkół z niepolskim językiem nauczania oraz szkół 2-u języcznych należy oprzeć na wskazaniach, podanych w cytowanym okólniku Nr. 31 z r. 1934 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 2, poz. 24).

W sprawie programu w tych szkołach wydane zostanie osobne zarządzenie.

13. W związku z wprowadzeniem w życie nowych programów klasy IV i VII otrzyma z początkiem roku szkolnego 1935/36 również i klasa 8 w Województwie Śląskiem. Programy te będą rozesłane dodatkowo. Przy układaniu podziału godzin dla klasy 8-ej należy się trzymać wskazań podanych na str. 121 i 122 Gazety Urz. Wojew. Śl. Dział Admin. Szk. Nr. 18/6 z dnia 1. VI. 1934 r. z tem odchyleniem, że w miejsce 3 godzin rysunków i 3 godzin nauki higieny, należy przewidzieć 2 godziny rysunków i 2 godziny higieny, natomiast wstawić 2 godziny „rachunkowości gospodarczej”.

Analogiczne zmiany należy przeprowadzić w szkołach mniejszościowych.

14. Do szkół mniejszościowych należy stosować normy ustalone w okólniku Wojewody Śląskiego Nr. 5 z dnia 16. V. 1934 r. Nr. O. P. I-55/1.

Wojewoda Śląski:

w z.:

(—) Dr. Saloni,

Wice wojewoda.

51.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Oświecenia Publ.

Nr. OP. I-22/15. Katowice, dnia 16. IV. 1935 r.

W sprawie obchodu Święta Narodowego 3. Maja.

Celem uświetnienia obchodu Święta Narodowego w dniu 3-go Maja, w uroczystościach winny uczestniczyć grona nauczycielskie i młodzież szkolna, przez udział w nabożeństwie i pochodach oraz odpowiednich porankach szkolnych, na program których mogą złożyć się:

- 1) przemówienie jednego ze starszych uczniów,
- 2) okolicznościowe deklamacje,
- 3) produkcje wokalne,

4) wyświetlanie odpowiednich przeźroczy,

5) odegranie krótkich sztuk teatralnych.

W programie poranku należy również uwzględnić rocznicę III. powstania śląskiego, zbiegającą się z uroczystościami 3-go Maja.

Od udziału w mszach polowych i pochodach na terenie Wielkich Katowic zwolniona jest młodzież szkół powszechnych i wydziałowych, uczęszczająca do klas I. do IV. włącznie (dla której Komisja Festynowa Obchodu w Katowicach urządzi urozmaicone festyny, w porozumieniu z kierownictwami tych szkół), oraz nauczycielstwo wyznaczone do nadzorowania działalności szkolnej podczas festynów.

Zwolnienie to dotyczy również nauczycielstwa i młodzieży szkolnej wszystkich tych miejscowości, w których będą urządzone festyny.

Pozatem udział gron nauczycielskich i młodzieży szkolnej w pochodach i nabożeństwach jest obowiązkowy, a zwolnienie indywidualne od tego obowiązku może nastąpić tylko z wyjątkowych i usprawiedliwionych przyczyn.

Pan Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego pismem z dnia 5 kwietnia 1935 r. Nr. I. Pol. 1173/35 zezwolił na urządzenie w szkołach zbiórki na rzecz „Daru Narodowego 3-go Maja”, w czasie od 2-go do 5-go maja 1935 roku, z tem, że zbiórka ta powinna mieć charakter najzupełniej dobrowolny, a datki nie powinny przekraczać opłat groszowych. Zbiórkę organizują: na terenie cieszyńskiej części Województwa Śląskiego Towarzystwo Szkoły Ludowej, a na górnosląskiej Towarzystwo Czytelni Ludowych w Poznaniu.

Podając powyższe do wiadomości, Urząd Wojewódzki Śląski — Wydział Oświecenia Publicznego zwraca się do Dyrekcyj i Kierownictw szkół oraz gron nauczycielskich o dołożenie wszelkich starań w kierunku celowej i sprężystej organizacji uroczystości, w ścisłym porozumieniu z Kołami T. C. L. i T. S. L. oraz lokalnymi Komitetami obchodu Święta Narodowego.

Szczegółową uwagę należy zwrócić na sprawne zorganizowanie festynów dla młodzieży szkolnej klas I—IV.

Z a W o j e w o d ę:

(—) Dr. T. Kupczyński

Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

52.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Oświecenia Publ.

Nr. OP. I-59/18. Katowice, dnia 2. IV. 1935 r.

W sprawie niewłaściwego zachowania się młodzieży w zetknięciu się z podróżującymi turystami.

Ze strony organizacji turystycznych napływają do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego skargi na niewłaściwe zachowanie się młodzieży w wieku szkolnym w w stosunku do podróżujących, oraz turystów tak krajowych jak i zagranicznych. To niewłaściwe a czasem wręcz wrogie odnoszenie się dziatwy i młodzieży do turystów charakteryzują takie, nader często powtarzające się fakty, jak obrzucanie kamieniami lub błotem przejeżdżających samochodów i autokarów, rozsypywanie na szosach tłuczonego szkła i gwoździ celem zepsucia opon samochodowych, gwizdanie i wrogie okrzyki, niechęć do udzielania informacji, a w odniesieniu do młodzieży szkół średnich nieumiejętność poinformowania o najprymitywniejszych rzeczach, dotyczących danego miasta.

Na ten przykry stan rzeczy Urząd Wojewódzki Śląski — Wydział Oświecenia Publicznego zwraca uwagę kierownictw szkół i nauczycielstwa, apelując o odpowiednie pouczenie dziatwy i młodzieży szkolnej, o której sfery turystyczne wyrabiają sobie niekorzystną opinię na podstawie zdarzających się tu i ówdzie wybryków lekkomyślnych jednostek, oraz na podstawie nieuprzejmego odnoszenia się poszczególnych uczniów w wypadku zetknięcia się z turystami.

Za Wojewodę:

(—) Mgr. Mieczysław Gajer

p. o. Kierownika Oddziału I. Ogólnego.
Referendarz.

53.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Oświecenia Publ.

Nr. OP. IV. 240/3. Katowice, dnia 23. III. 1935 r.

Do

Dyrekcji wszystkich szkół handlowych
i szkół przysposobienia kupieckiego
w Województwie Śląskiem

w sprawie kursów korespondencyjnych dla nauczycieli szkół handlowych.

Urząd Wojewódzki Śląski — Wydział Oświecenia Publicznego zwraca Dyrekcjom uwagę na wydawnictwa Kursów korespondencyjnych dla

nauczycieli szkół handlowych (Warszawa, Chłódna 33) i zaleca zgłaszanie szkół na uczestników kursów jak również korzystanie z tych kursów przez nauczycieli.

Za Wojewodę:

(—) Dr. T. Kupczyński

Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

54.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Oświecenia Publ.

Nr. OP. I-38/19. Katowice, dnia 3. IV. 1935 r.

w sprawie uzupełnienia wykazu zakładów naukowych, których wychowankom przysługują ulgi taryfowe przy przejazdach kolejami.

Urząd Wojewódzki, Wydział Oświecenia Publicznego komunikuje, że na podstawie zarządzenia Min. Komunikacji z 1 lutego br. Nr. HO. II-85 w wykazie zakładów naukowych, których wychowankom przysługują ulgi kolejowe (Gazeta Urzęd. Wojew. Śl. — Dział Administracji Szkolnej — Nr. 36/10) z 31. X. 1933 r. poz. 108) należy przeprowadzić następujące uzupełnienie:

W rozdziale „E Szkoły zawodowe“ na str. 68 umieścić w porządku alfabetycznym nową pozycję: „Katowice — 2-letnie Kursy Wyższej Rachunkowości dla Księgowych Związku Księgowych w Polsce“.

Za Wojewodę:

(—) Mgr. Mieczysław Gajer

p. o. Kierownika Oddziału I. Ogólnego.
Referendarz.

55.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Oświecenia Publ.

Urząd Wojewódzki Śląski, Wydział Oświecenia Publicznego w Katowicach rozpisuje

KONKURSY

na następujące stanowiska

kierownika 8 klasowej publicznej szkoły powszechnej
w Czuchowie, w powiecie rybnickim;

kierownika 3 klasowej publicznej szkoły powszechnej
w Studzienicach w powiecie pszczyńskim;

kierownika 8 klasowej publicznej szkoły powszechnej
Nr. 10 dla mniejszości językowej niemieckiej
w Katowicach.

Podania należy złożyć udokumentowane należy wnosić drogą służbową do Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego — Wydziału Oświecenia Publicznego w Katowicach w terminie 4-tygodniowym od daty niniejszego numeru Gazety Urzędowej Województwa Śląskiego.

Równocześnie Urząd Wojewódzki Śl. unieważnia konkurs na stanowisko kierownika 7-klasowej publicznej szkoły powszechnej Nr. 5 w Czechowicach w po-

wiecie bielskim, ogłoszony w Gazecie Urzędowej Województwa Śl. — Dział Administr. Szkolnej Nr. 3 (10) z dnia 31 marca 1935 r. pod poz. 31.

Za Wojewodę:

(—) Dr. T. Kupczyński

Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

56.

Sprostowanie.

W uchwale Śl. Rady Wojewódzkiej w sprawie wynagrodzenia za kierownictwo i naukę w szkołach kształcących wiejskich — ogłoszonej w Komunikacie Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego — Wydz. Ośw. Publ. z dnia 16. III. 1935 roku Nr. OP. IV-231/c/1, zamieszczonym w Nr. 3 (10) Działu Administracji Szkolnej Gazety Urz. Wojew. Śl. z dnia 31 marca 1935 r., poz. 30 — prostuje się następujący błąd drukarski:

W wierszu jedenastym od góry zamiast słów:
„Za każdą 50 minutową lekcję“ winno być:
„Za każdą 60 minutową lekcję“.

57.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego.

Nr. I. Praw-2542/1/25. Warszawa, dn. 8. IV. 35 r.

Wykaz P. K. U. — zmiana.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zawiadamia, że z dniem 15-go grudnia 1934 r. Ministerstwo Spraw Wojskowych wydzieliło z obszaru O. K. Nr. X. (Przemyśl) i przydzieliło do D. O. K. VI (Lwów) P. K. U. Gródek-Jagielloński z powiatami gródeckim, rudeckim i jaworowskim. Powiat mościcki, należący dotąd do P. K. U. Gródek Jagielloński, został przydzielony do P. K. U. Przemyśl.

Zmiany te dotyczą wykazu P. K. U., ogłoszonego w załączniku Nr. 1 do rozporządzenia wykonawczego ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. Nr. 83, z 1934 r., poz. 757).

Powyższe podaje się do wiadomości, celem prawidłowego kierowania korespondencją, dotyczącej wymienionych P. K. U. i powiatów.

Naczelnik Wydziału.

(—) Kazimierz Dubiel.

58.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Oświecenia Publ.

Nr. O. P. I-62/4. Katowice, dnia 18. IV. 1935 r.

KOMUNIKAT w sprawie „XII. Tygodnia L. O. P. P.“

Dorocznym zwyczajem Liga Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej organizuje w roku bieżącym „XII. Tydzień L. O. P. P.“ w dniach od 12. do 19. maja b. r. włącznie.

Ze względu na wielką doniosłość celów Ligi, ze stanowiska państwowego, oraz z uwagi na jej charakter stowarzyszenia wyższej użyteczności, Pan Minister W. R. i O. P. pismem z 5 kwietnia br. Nr. I-Pol. 642/35 zarządził, aby podległe Mu władze, urzędy i instytucje udzieliły Lidze wydatnego poparcia w poczynaniach, związanych z urządzeniem „XII. Tygodnia L. O. P. P.“, z zachowaniem przepisów w sprawie zbiórek w szkołach.

Zorganizowaniem „Tygodnia“ na terenie szkół winny się zająć przede wszystkim Szkolne Koła L. O. P. P., oraz Dyrekcje i Kierownictwa szkół.

We wszystkich szkołach należy urządzić pogadanki z podkreśleniem znaczenia Szkolnych Kół L. O. P. P., które przez zainteresowanie młodzieży sprawami lotniczymi i obrony przeciwlotniczo-gazowej, oraz przez szerzenie wśród niej podstawowych wiadomości z tych dziedzin, wychowują obywateli doceniających doniosłość komunikacyjną i obronną silnego lotnictwa.

Głównym celem Tygodnia winno być dążenie do zakładania Kół L. O. P. P., tak na terenie szkolnym jak i wśród starszego społeczeństwa, co osiągnąć można przez umiejętnie i planowo zorganizowaną propagandę.

Program „XII. Tygodnia L. O. P. P.“ mogłyby wypełnić następujące imprezy:

- 1) konkursy modeli latających dla starszej młodzieży,
- 2) loty pasażerskie propagandowe,
- 3) pochody i marsze w maskach, w osobnych kolumnach szkolnych, z udziałem modelarzy niosących modele samolotów,
- 4) zwiedzanie schronów i komór gazowych,
- 5) poranki, dla młodzieży szkolnej i rodziców według programów, opracowanych w zakładach przy współudziale młodzieży.

Imprezy należy urządzać w ścisłym porozumieniu z Obwodami Powiatowymi, Miejskimi i

Kołami L. O. P. P., które dostarczają wszelkich potrzebnych materiałów jak: nuty hymnu L. O. P. P., broszury i podręczniki, afisze propagandowe, oraz wydelegują prelegentów na większe imprezy urządzone przez Komisję Między-szkolne.

W okresie „XII. Tygodnia L. O. P. P.“ zamierza Okręg Wojewódzki L. O. P. P. wystawić w Teatrze Polskim w Katowicach sztukę p. t. „Nocne Loty“ — dla młodzieży szkół średnich z Chorzowa, Katowic, Mysłowic i prawdopodobnie Bielska, oraz wydać dla młodzieży szkolnej bezpłatną gazetkę ścienną.

Podając powyższe do wiadomości, Urząd Wojewódzki — Wydział Oświecenia Publicznego zwraca się do Dyrekcyj i Kierownictw szkół, oraz gron nauczycielskich z apelem o poparcie akcji „XII. Tygodnia L. O. P. P.“.

Za Wojewodę:

(—) Dr. T. Kupczyński

Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

59.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Oświecenia Publ.

Nr. OP. III-148/12. Katowice, dnia 17. IV. 1935 r.

**W sprawie likwidacji prywatnej szkoły powsz.
S. S. Boromeuszek w Cieszynie.**

Urząd Wojewódzki — Wydział Oświecenia Publicznego podaje do wiadomości, że z końcem roku szkolnego 1934/35 zostanie zlikwidowana prywatna szkoła powszechna z językiem wykładowym niemieckim SS. Boromeuszek w Cieszynie.

Za Wojewodę:

(—) Dr. T. Kupczyński

Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

60.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Oświecenia Publ.

Nr. OP. I. 71/8. Katowice, dnia 30. III. 1935 r.

KOMUNIKAT

w sprawie filmu p. t. „Sztandar Wolności“.

W celu utrwalenia i upamiętnienia wielkiego dziejowego znaczenia czynu Pana Marszałka Piłsudskiego został wyprodukowany dźwiękowy obraz filmowy p. t. „Sztandar Wolności“ przez wytwórnię i laboratorium „Falanga“ pod kierunkiem p. Ryszarda Ordyńskiego.

Zebrany materiał historyczny, oparty na dokumentach, tworzy skonstruowaną całość i od-tworzony jest dokładnie.

W pierwszym rzędzie film ten przeznaczony jest dla młodzieży, która winna dokładnie poznać ogrom trudu i walki dokonanej przez Wodza narodu i winna być żywo wprowadzona w ten okres życia i historii.

Urząd Wojewódzki Śląski, Wydział Oświecenia Publicznego zwraca uwagę dyrekcyj szkół średnich ogólnokształcących i zawodowych i kierownictw szkół powszechnych oraz inspektoratów szkolnych na ten film i zaleca zachęcić młodzież, do zapoznania się z nim.

Za Wojewodę:

(—) Mgr. Mieczysław Gajer

p. o. Kierownika Oddziału I. Ogólnego.
Referendarz.

Każdy członek Ligi Morskiej i Kolonjalnej, płacąc składkę jeden złoty miesięcznie, otrzymuje bezpłatnie **bogato ilustrowany miesięcznik „M O R Z E“**, spełniając równocześnie swój obowiązek obywatelski.